

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA LAPIN AMMATTIKORKEAKOULUN VÄLINEN SOPIMUS KAUDELLE 2021-2024

1. Kohti vuoden 2030 tavoitetilaa

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja ammattikorkeakoulu ovat ammattikorkeakoululain (932/2014) 42 §:n 1 momentin nojalla sopineet ammattikorkeakoulun toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta, korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visiosta 2030 sekä korkeakoulun strategiasta.

Korkeakoulut luovat edellytyksiä sivistyksen, kestävä kasvun ja hyvinvoinnin sekä Suomen kilpailukyvyyn vahvistamiselle. Ne tuottavat yhteiskuntaa kehittävää uutta tietoa ja osaamista.

Globalisaatio ja rajat ylittävä kilpailu osaamisesta ja osaajista sekä tieteen ja teknologian kehitys yhdistettynä työn murrokseen aiheuttavat korkeakouluissa tarpeen arvioida ja suunnata toimintaa uudelleen. Toiminnan lähtökohtia ovat uusin käytettävissä oleva tieto, kestävä kehitys, kansainvälisyys ja globaali vastuu. Yhteiskunnan eheys ja vahva demokratia edellyttävät korkeakouluilta vastuullista vaikuttamista.

Korkeakoulut ovat aktiivisia globaaleissa edelläkävijäverkostoissa, jotka auttavat ratkaisemaan ihmiskunnan haasteita. Monialainen yhteistyö ja avoimet toimintatavat ovat tutkimuksen, koulutuksen ja innovaatiotoiminnan keskeisiä voimavaroja. Korkeakoulut osallistuvat aktiivisesti kansainvälisesti kilpailukykyisten osaamiskeskittymien ja innovaatioekosysteemien kehittämiseen.

Nostamalla osaamis- ja koulutustasoa vastataan työn muutokseen ja mahdollistetaan erikoistuminen korkeaa osaamista vaativiin tehtäviin. Korkeakoulut toimivat oppijakeskeisesti ja tukevat jatkuvaa oppimista elämän eri tilanteissa. Korkeakoulut tekevät valtakunnallisesti yhteistyötä avointen, saavutettavien ja joustavien opiskelumahdollisuuksien rakentamiseksi. Toimintatapojen uudistaminen parantaa korkeakoulutuksen saavutettavuutta, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Koulutussisällöt, oppimisympäristöt, opiskelijoiden ohjaus ja korkeakoulujen vahva vuorovaikutus työelämän kanssa tukevat työelämään sijoittumista.

Hyvinvoivat korkeakouluyhteisöt ovat Suomen voimavara ja kilpailutekijä. Korkeakouluja johdetaan hyvin, työhyvinvointiin panostetaan ja osaamisen kehittämisestä huolehditaan systemaattisesti. Korkeakoulut ovat Suomen parhaita työ- ja opiskelupaikkoja.

Lapin AMKin strategian toimeenpanossa on kaikki keskeiset asiat tavoitetilan saavuttamiseksi työn alla.

2. Korkeakoulun strategiset valinnat, profiili ja vahvuusalat

Lapin ammattikorkeakoulu ja Lapin yliopisto muodostavat korkeakoulukonsernin (LUC.) Se on kahden korkeakoulun yhteisö, jonka erikoisosaaminen kohdistuu arktiseen globaaliin vastuullisuuteen, kestävään matkailuun sekä tulevaisuuden palveluihin ja etäisyyksien hallintaan.

Lapin korkeakoulukonsernin visiona vuoteen 2030 on olla luova edelläkävijä ja vastuullinen arktinen korkeakouluyhteisö.

Lapin korkeakoulukonserni profiloituu arktisen ja pohjoisen muutoksen tutkimukseen sekä arktiseen olosuhdeosaamiseen.

Lapin korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla kansallisesti ja kansainvälisesti johtava arktisen tutkimuksen ja osaamisen toimija ja edelläkävijä.

Lapin korkeakoulukonsernin tehtävänä on luoda uutta tietoa ja osaamista arktisen alueen hyvinvoinnille ja toimintaedellytyksille ja vahvistaa toimijoiden ja yhteisöjen vastuullisuutta. Kansalliset ja kansainväliset arktisen osaamisen verkostot edistävät strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Strategiset valinnat:

1. Globaali arktinen vastuu - Global arctic responsibility
2. Kestävä matkailu - Sustainable tourism
3. Tulevaisuuden palvelut ja etäisyyksien hallinta - Future services and reachability

Ammattikorkeakoulu on tarkentanut strategian toimeenpanoa. Liitteenä olevassa infograafissa on kuvattu päivitetetyt strategian painotukset. Strategisten valintojen tarkempi sisällöllinen tarkentaminen on kuvattu kohdassa 3.1.

2.1 Strategiset tavoitteet, valinnat ja profiili

Lapin ammattikorkeakoulu ja Lapin yliopisto muodostavat korkeakoulukonsernin (LUC.) Se on kahden korkeakoulun yhteisö, jonka erikoisosaaminen kohdistuu arktiseen globaaliin vastuullisuuteen, kestävään matkailuun sekä tulevaisuuden palveluihin ja etäisyyksien hallintaan. Konsernin visiona vuoteen 2030 on olla luova edelläkävijä ja vastuullinen arktinen korkeakouluyhteisö.

Lapin korkeakoulukonserni profiloituu arktisen ja pohjoisen muutoksen tutkimukseen sekä arktiseen olosuhdeosaamiseen. Korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla johtava arktisen tutkimuksen ja osaamisen toimija ja edelläkävijä.

Lapin korkeakoulukonserni tarjoaa opiskelijoille innostavan opiskeluympäristön, jossa digitaaliset ratkaisut, työ- ja elinkeinoelämän yhteydet sekä osallisuus koulutus- ja tutkimusverkostoihin ovat olennainen osa opintoja.

Lapin korkeakoulukonsernin tehtävänä on luoda uutta tietoa ja osaamista arktisen alueen hyvinvoinnille ja toimintaedellytyksille ja vahvistaa toimijoiden ja yhteisöjen vastuullisuutta. Kansalliset ja kansväliset arktisen osaamisen verkostot edistävät strategisten tavoitteiden saavuttamista.

Lapin korkeakoulukonsernin (LUC) tulevaisuuden tutkintokoulutusta määrittävä skenaariotyöskentely käynnistettiin. Skenaariotyössä haetaan uusia työelämää tukevia ja yhteistyössä tehtäviä koulutusavauksia ja koulutuskokonaisuuksia.

2.2 Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Ammattikorkeakoulun vahvuusalat nousevat Lapin korkeakoulukonsernin yhteisten strategisten valintojen kautta:

Globaali arktinen vastuu - Global Arctic responsibility; Ammattikorkeakoulun vahvuusalueena on uudistuvan teollisuuden ja kiertotalouden älykkäät ratkaisut.

Kestävä matkailu - Sustainable tourism; Ammattikorkeakoulun vahvuusalueena on Vastuullinen ja kestävä matkailuliiketoiminta.

Tulevaisuuden palvelut ja etäisyyksien hallinta - Future services and reachability; Ammattikorkeakoulun vahvuusalueena on Hyvinvointipalvelut pitkien etäisyyksien yhteisöissä.

Lapin ammattikorkeakoulun nousevana ilmiöpohjaisena alueena on "Active Arctic", jossa keskeiset osaamisen alueet ovat:

- Arktisen rakennetun ympäristön ja liikkumisen älykkäät ratkaisut
- Aktiivista elämää tukevat etä- ja digipalveluratkaisut ja liiketoimintaosaaminen
- Sosiaalinen hyväksyttävyyys (Social License to Operate)

Ammattikorkeakoulun strategia on ilmiöpohjainen ja läpileikkaavaksi nousevaksi alueeksi valittu Active Arctic -ilmiö vahvistuu vaiheittain strategian toimeenpanon edetessä.

3. Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet ja tutkintotavoitteet

Korkeakoulut ja opetus- ja kulttuuriministeriö sitoutuvat korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 toimeenpanoon. Korkeakoulujen digivisio toteutetaan korkeakoulujen yhteisen tiekartan mukaisesti.

Ammattikorkeakoulun sitoutuminen heijastuu seuraavien kehittämistoimenpiteiden kautta:

Koulutuksen kehittämissuunnitelma

Vuonna 2021 käynnistettiin koulutuksen kehittämissuunnitelman (tiekartta 2022-2024) laatiminen. Kehittämissuunnitelmalla vastataan korkeakouluvisio 2030 ja Digivision 2030 tavoitteisiin ja sen keskiössä ovat koulutuksen ja tutkimustoiminnan yhteinen suunta työelämän kehittämiseksi, pedagoginen kehittäminen erityisesti digipedagogiikan näkökulmasta sekä oppijälähtöisten joustavien opintopolkujen kehittäminen.

Vastuullisuus ja kestävä kehitys

Lapin ammattikorkeakoulussa on edistetty vastuullisuutta ja kestävä kehitystä järjestelmällisesti jo useita vuosia. Ammattikorkeakoululle on palkattu vastuullisuusjohtaja toiminnan kehittämistä varten. Vastuullisuutta edistävät teemat näkyvät keskeisellä tavalla myös Lapin ammattikorkeakoulun ja koko korkeakoulukonsernin strategisissa valinnoissa. Tavoitteena on, että vastuullisuuden ja kestävä kehityksen periaatteiden mukainen osaaminen on luonteva osa ammattikorkeakoulun jokaisen opiskelijan, henkilöstön jäsenen ja koko yhteisömmme ajattelutapaa, ammatillista asiantuntijuutta sekä arjen konkreettista tekemistä.

3.1 Korkeakoulun strategiaa tukevat toimenpiteet

Strategisten valintojen tavoitteet ja toimenpiteet vahvistavat korkeakoulujen strategista osaamista, profiloitumista ja kumppanuuksia Lapin korkeakoulukonsernissa:

- Strategian toteuttamisessa yhdistyvät yliopiston tiede- ja tutkimusperusteinen osaaminen ja ammattikorkeakoulun työelämälähtöinen osaaminen ja TKI - toiminta. Osaamiset täydentävät toisiaan mahdollistaen uusien innovaatioiden ja osaamiskosysteemien syntymisen.
- Strategisiin valintoihin perustuvien toimenpiteiden ja vaikuttavuuden sisäinen väliarviointi tehdään vuonna 2023. Kokonaisarviointi tehdään vuonna 2025 kansainvälisenä arviointina.

Globaali arktinen vastuu - Global Arctic responsibility

Lapin korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla arktisen ympäristön sosiaalisten, tuotannollisteknologisten ja ekologisten muutosten ja kestävä kehityksen kansainvälisesti tunnustettu asiantuntija.

Arktisen osaamisen koulutus-, tutkimus-, ja innovaatio-ohjelman painopisteet ovat: Arktisiin olosuhteisiin soveltuvat älykkäät ja digitaaliset ratkaisut liikenteessä ja rakennetussa ympäristössä sekä puun käytön ja uusiutuvan energian älykkäät ratkaisut arktisissa olosuhteissa.

Ohjelma:

- Vahvistaa olosuhde-, simulointi- ja testaustoimintaosaamista haastavissa arktisissa liikenteen ja älykkään infrastruktuurin olosuhteissa
- Vahvistaa uusien, älykkäiden ratkaisujen kehittämistä puuraaka-ainesatavuuden varmistamiseksi
- Uudistaa puunkorjuun, jalostuksen ja käytön arvoketjua
- Varmistaa energiatehokkuuden ja ympäristöystävällisyyden rakentamisessa
- Edistää kiertotalouden ja kestävä kehityksen tavoitteita
- Tukee tiedon tuottamisella perustettavaa LUC- arktisen osaamisen ja tiedon rikastamoa - Arctic Knowledge and Information Services (AKIS).

Kestävä matkailu - Sustainable tourism

Lapin korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla arktisen matkailun ekologisten, yhteisöllisten, taloudellisten vaikutusten ja vastuullisen matkailun kansainvälisesti tunnustettu asiantuntija. Lapin korkeakoulukonsernin yhteisestä matkailualan osaamisesta (MTI) rakentuu tunnustettu ja ansioitunut eurooppalainen osaamiskeskittymä alallaan.

Kestävä matkailun koulutus-, tutkimus-, ja innovaatio-ohjelmanpainopisteet ovat:

Luovien ja elämyksellisten matkailutuotteiden ja -palveluiden uudet ratkaisut
Ympäri vuotiset palveluratkaisut ja uudet palvelukokonaisuudet (ml. vastuullinen urheiluliiketoiminta)
Ennakointi, vastuullisuus ja turvallisuus matkailuliiketoiminnan kehittämisessä
Matkailukoulutuksen osaamisen uudistaminen koulutustarjontaa ja jatkuvaa oppimista vahvistamalla
Matkailutyön ja -koulutuksen veto- ja pitovoiman kasvattaminen sekä kumppanuuksien vahvistaminen

Ohjelma:

- Lisää kestävään, arktiseen matkailuliiketoimintaan liittyvää osaamista ja tukee yhteiskehittämistä kumppaneiden ja sidosryhmien kanssa.
- Vahvistaa vastuulliseen matkailuun, turvallisuuteen ja tiedolla johtamiseen liittyviä kansallisia ja kansainvälisiä kumppanuuksia sekä tukee matkailun tiedolla johtamisen ja digitaalisen oppimis- ja TKI-infran käyttöönottoa yhdessä sidosryhmien kanssa.
- Tukee matkailualan koulutuksen vetovoimaa ja työvoimatarpeen kohtaanto-ongelmaa joustavaa koulutustarjontaa (AMK/YAMK ml. kansainvälinen koulutus) vahvistamalla.

Tulevaisuuden palvelut ja etäisyyksien hallinta - Future services and reachability

Lapin korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla harvaan asuttujen alueiden palveluratkaisujen, palveluiden saavutettavuuden, tasa-arvoisen koulutuksen ja hyvinvoinnin kansainvälisesti tunnustettu asiantuntija.

Tulevaisuuden palveluiden ja etäisyyksien hallinnan koulutus-, tutkimus- ja innovaatio-ohjelman painopisteet ovat: Terveyttä, toimintakykyä ja hyvinvointia edistävät ratkaisut pitkien etäisyyksien yhteisöissä (mukaan lukien luontolähtöiset menetelmät ja valmennusosaaminen).

Ihmisten/väestön osallisuus ja osallistaminen tulevaisuuden palveluissa.

Toimintakykyä ylläpitävät teknologia-avusteiset palveluratkaisut (etähoito ja -kuntoutus, elämykset).

Robotiikan ja datan hyötykäyttö hyvinvointia tuottavissa palveluissa.

Terveys- ja hyvinvointialojen osaamisen uudistaminen koulutustarjontaa profiloimalla ja jatkuvaa oppimista vahvistamalla.

Ohjelma

- Vahvistaa työ- ja toimintakyvyn arviointiosaamista sekä turvallisen etähoidon ja etäkuntoutuksen osaamista.
- Tukee terveys- ja hyvinvointialojen AMK- ja YAMK -koulutusten ja oppimisympäristöjen uudistamista ja edistää valmistuneiden alueelle työllistymistä.
- Edistää uusien teknologisten ratkaisujen hyötykäyttöä koulutuksessa ja jatkuvassa oppimisessa.

Seurantaindikaattorit:

Ulkopuolinen T&K-rahoitus (milj. €)

- Kokonaisrahoitus 2024: 10, (2019: 6, 2022: 9)

- KV-rahoitus 2024: 4, (2019: 1, 2022: 3)

Opiskelijoiden työllistyminen valmistumishetkellä (%) 2024: 90, (2019: 84, 2022: 85), korkeakoulun kysely

Tavoiteajassa suoritettut AMK tutkinnot (%) 2024: 80, (2019: 70, 2022: 75)

LUC Study+; Koulutuksen kehittäminen (LUC)

Lapin korkeakoulukonsernin koulutus rakentuu vahvuusperustaisuudelle ja opiskelijälähtöiselle pedagogiselle osaamiselle sekä digitaalisuuden hyödyntämiselle.

- Toteutetaan opiskelijälähtöinen digipedagoginen koulutus/valmennus korkeakouluyhteisön opetus- ja ohjaushenkilöstölle.

- Kehitetään opiskelijälähtöisiä ja yksilöllisiä opintopolkuja korkeakoulukonsernin sisällä. Opetusyhteistyö syvenee Study+ -ohjelman myötä.

- Jatkuvan oppimisen tarjonnan laajentaminen LUC-tasoisiksi ja tutkintoon johtavan koulutuksen järjestäminen konserniyhteistyönä.

Seurantaindikaattorit:

Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoiden suorittamat opinnot Lapin yliopiston opintotarjonnasta (LUC ristiin opiskelu)(op) 2024: 6 000, (2019: 1 300, 2022: 4 000)

Jatkuva oppiminen (op) 2024: 27 000, (2019: 12 616, 2022: 19 000)

LUC Work+; Hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kehittämisohjelma

Lapin korkeakoulukonsernin hyvinvointiohjelma luo puitteet henkilökunnan ja opiskelijoiden proaktiiviselle ja vahvuusperustaiselle toiminnalle, joka ilmentää korkeakouluyhteisön kokonaisvaltaista hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

- Henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden tilannekuva ja tarpeet kartoitetaan olemassa olevia mittareita hyödyntäen.

- Rakennetaan arktista opiskelu- ja työhyvinvointi-identiteettiä ja yhteisöllisyyttä edistävä, vahvuusperustainen Work+ hyvinvointiohjelma, joka otetaan käyttöön 2022 lähtien. Ohjelma vahvistaa opiskelijoiden ja henkilöstön kattavaa hyvinvointia arjessa sekä edistää vuorovaikutusta ja avointa toimintakulttuuria LUCkorkeakouluyhteisössä.

Seurantaindikaattorit:

Henkilöstötutkimus PeoplePower -luokka 2024: vähintään AA+, (2019: B, 2022: A)
Opiskelijan kokonaistyytyväisyys (AVOP) 2024: 6, (2019: 5,5, 2022: 5,8)

LUC Global +; Kansainvälistymisohjelma

Lapin korkeakoulukonsernin tavoitteena on olla strategisten valintojen osaamisalueillaan vahvasti verkostoitunut houkutteleva toimija, joka tuottaa alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti laadukasta ja vaikuttavaa osaamista arktisista teemoistaan. Kansainvälisyys on luonteva, läpileikkaava osa korkeakoulun opetusta ja tutkimusta.

- Ohjelma vahvistaa kansainvälisiä tutkintokoulutuksia sekä ulkomaalaisten opiskelijoiden kotoutumista ja työllistymistä Lappiin ja/tai Suomeen sekä kansainvälisten asiantuntijoiden rekrytointia korkeakouluuyhteisöön.

- Vahvistetaan korkeakouluuyhteisön kansainvälistä yhteistyötä ja osaamisen vientiä (mm. kansainvälisen LUCalumnitoiminnan kehittäminen).

- Tuotetaan monitieteinen kansainvälinen ja kv. koulutusvientiin tähtäävä matkailuelinkeinoa tukeva tutkintotavoitteinen koulutus konserniyhteistyönä, kohteena lähialueyhteistyömaat. Koulutus käynnistetään vuonna 2022.

Seurantaindikaattorit:

Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä 2024: 430; (2019: 355, 2022: 380)

Kansainvälisen henkilöstön osuus koko htv:sta % 2024: 3%, (2019 0,4%, 2022: 1,5%)

Vaikuttavuuden vahvistamisen kannalta kolme keskeisintä toimenpidettä, joissa on onnistuttu

1. Uudistetun YAMK-koulutuksen toimintamallin avulla on pystytty nostamaan työssä käyvien osaamista ja samalla lisäämään yritysten ja työyhteisöjen tutkimusosaamista. Lisäksi AMK-koulutuksessa on käynnistetty nopeasti uusia koulutuksia työelämän osaamistarpeen tyydyttämisen (korkeakoulupoliittinen tavoite; korkeakoulutuksen tason nosto).

2. Opiskelijoiden opintojen ohjaukseen on panostettu paljon ja ohjausjärjestelmä on uudistettu. Tämä näkyy onnistumisena pandemian negatiivisten vaikutusten torjunnassa. Opiskelijoiden opintojen eteneminen on edennyt normaalisti pandemiasta huolimatta (korkeakoulupoliittinen tavoite; korkeakoulutuksen tason nosto, digitaalisuus).

3. TKI-toiminta on suunnattu vahvasti strategian toimeenpanoon. Vahva TKI-toiminta ja mukautuva korkeakoulutuksella ovat tarjonneet puitteet, jolla on kyetty nopeasti vastaamaan äkillisiin työelämän rakennemuutoksiin (korkeakoulupoliittinen tavoite; TKI- intensiteetin nosto).

Vaikuttavuuden vahvistamisen kannalta kolme keskeisintä toimenpidettä, joissa vaaditaan vielä lisäonnisteluja

1. Kv tutkintokoulutus ja alueelle kiinnittyminen ja työllistyminen edellyttävät vielä toimenpiteitä niin korkeakoululta kuin sidosryhmiltä. Erityisen haasteellinen on opiskelijoiden rekrytointi ja työelämän kyky työllistää valmistuneita. Talent Boostin avulla pyritään vaikuttamaan tähän (korkeakoulupoliittinen tavoite; kv.osaajien määrä korkeakoulutuksessa ja työmarkkinoilla).

2. Jatkuvan oppimisen tarjonnan laajentaminen. Kehittämisen kohteena on kysynnän ja tarjonnan uudelleen muotoilu (korkeakoulupoliittinen tavoite; Jatkuva oppiminen tukee osaamisen ja työelämän uudistumista).

3. Vahvasta TKI-toiminnasta huolimatta tarvitaan lisäpanostusta kansainvälisen TKI-toiminnan vahvistamisessa (korkeakoulupoliittinen tavoite; TKI- intensiteetin nosto).

Ammattikorkeakoulu on lähtenyt toimeenpanemaan kokonaisvaltaisesti strategiaansa. Strategisten valintojen osalta on täsmennetty painopistealueita ja niihin kytkeytyviä osaamiskärkiä seuraavasti:

Globaali arktinen vastuu

Painopiste 1. Kestävä rakennettu ympäristö ja liikenne

Osaamiskärjet: Puu- ja teräsrakentaminen, energiatehokkuus ja vähähiilisyys sekä olosuhdetestaus

Painopiste 2. Digitaalinen ja vihreä teollisuus

Osaamiskärjet: Älykkäät sähköverkko- ja automaatioratkaisut, Modernit valmistus- ja tuotantomenetelmät, fossiilivapaat ja erikoislujat teräkset sekä kiertotalous ja raaka-aineet

Painopiste 3. Metsä ja energia

Osaamiskärjet: Uusiutuvat energiajärjestelmät, kestävä metsänhoito ja puunkorjuu sekä ruoka- ja energiavarmuus

Kestävä matkailu

Painopiste: Luovat, elämykselliset ja älykkäät ratkaisut matkailussa

Osaamiskärki: Uusi luksus matkailun muuttuvissa toimintaympäristöissä

Tulevaisuuden palvelut ja etäisyyksien hallinta

Painopiste 1. Welfare4All

Osaamiskärjet: Vaikuttavat toimintamallit ja älykkäät ratkaisut asiakas- ja potilastyössä sekä toimintakykyä ja terveyttä edistävät uudet palvelut, teknologiat ja älykkäät ympäristöt

Painopiste2. Social economy

Osaamiskärjet: Sosiaalinen kädenjälki sosiaalisesti kestävä talouden todentamisessa sekä kestävä kasvua ja työtä uusilla liiketoimintamalleilla

Lapin AMKin TKI-toimintaa on suunnattu strategisten valintojen, painopisteiden ja osaamiskärkien mukaisesti. Kantavina periaatteina vuonna 2021 olivat uusien TKI-avausten strategian mukaisuus sekä työelämälähtöisyyden ja vaikuttavuuden lisääminen TKI-toiminnassa. Tavoitteena on, että jatkossa TKI-toiminta on yhä vahvemmin TKI-henkilöstön, opettajien, opiskelijoiden ja työelämän yhteiskehittämisen alustoina kehittämissympäristöjä hyödyntäen.

Ammattikorkeakoulu on käynnistänyt keväällä 2022 TKI-toiminnan alueellisen vaikuttavuuden ulkoisen arvioinnin. Arviointitutkimus valmistuu elokuussa 2022.

TKI- ja oppimisympäristöjen kehittäminen

Ammattikorkeakoulu on saanut TKI- ja oppimisympäristöjen kehittämisen lähes valmiiksi. Investoinneista tärkeimpiä ovat olleet:

- Kampusten uudistamisen rakentamistoimenpiteet saatu päätökseen
- Low Carbon investoinnit, joissa kehitetään vähähiilisyteen perustuvia ja sitä edistäviä ympäristöjä eri kampuksille
- Bio- ja kiertotalouden kehittämis- ja oppimisympäristön rakentaminen Rovaniemen kampukselle. Ympäristössä hyödynnetään uusiutuviin luonnonvaroihin perustuvia kasviperäisiä raaka-aineita ja sivuvirtoja. Se valmistuu vuoden 2022 aikana.
- Liikunta-alalla tehtiin EAKR-rahoitteinen 1,5 M€:n investointi, jossa uudistettiin liikunta-alan testausympäristö. Investointi liittyy Arctic Sport Lab-kokonaisuuteen, joka toteutettiin Lapin AMKin ja Lapin urheiluopiston yhteistyönä ". Investointi tukee taitovalmennukseen liittyvän osaamisen kehittämistä sekä laajemmin urheiluympäristön vetovoiman lisäämistä sekä Rovaniemen kaupungin ekosysteemisopimusta.

Arktisen erikoistumisen klusteriyhteistyö Lapissa on jatkunut vuonna 2021. Arktiset kehittämissympäristöt -klusteri sai EU-komission digitaalisen innovaatiokeskittymän (DIH) statuksen.

TKI-toiminnan osalta on jatkettu Lapin alueen kiertotaloustoiminnan kehittämistä. Kiertotalouden hankekanta joulukuussa 2021 oli 29 hanketta. Kiertotalouskoulutustarjonta on kaudelle 2021-2022 187 op:ttä (vrs. 2019-2020 162 op:ttä), jonka myötä Lapin AMKin kiertotalouskoulutuksen tarjonta on laajinta Suomessa.

2021 käynnistettiin myös uuden kansainvälisen Master of Managing Sustainability and Systems Change-YAMK-koulutuksen suunnittelu, joka käynnistyy 2023. Kiertotalousverkostojen osalta Lapin AMK on kytkeytynyt mukaan mm. Kiertotalouskeskuksen, Lapin Green Deal -jaoston, Climate University-verkostojen toimintaan. Käynnistymässä on myös kansallisen tason ammattikorkeakoulujen kiertotalousyhteistyön vahvistamisen hanke Turun ja LAB ammattikorkeakoulujen kanssa Sitran tukemana.

Lapin AMK liittyi kansalliseen Robocoast DIH verkostoon, joka keskittyy robotiikan lisäksi useisiin digitaalisiin teknologioihin ja erityisesti valmistavan teollisuuden sovelluksiin sekä WellLake DIH verkostoon (digitaalisten innovaatioiden tukemiseen terveyden edistämisen, urheilun ja hyvinvoinnin liiketoiminnan toimialoilla). European Universities haun valmistelu ja liittyminen ACross konsortioon.

Strategian mahdollistajat

Yhteiset LUC-työryhmät ovat vieneet eteenpäin strategian mahdollistajien toimeenpanoa, jota täydentävät korkeakoulukohtaiset toimenpiteet.

LUC study+

Uusien LUC-opintojen ja opintopolkujen valmistelu käynnistyi vuonna 2021 tulevaisuuden tutkintokoulutus - skenaariotyöllä. Tässä työssä etsitään uusia koulutussuuntia ja opintokokonaisuuksia. Vuonna 2021 käynnistyivät myös yhteiset 20 op laajuiset yritysopinnot ja kieli- ja viestintäyhteistyö vuosille 2021-2024, sekä korkeakoulujen yhteisen jatkuvan oppimisen kokonaisuuksien tarjonnan laajentamisen suunnittelu.

Matkailualan tutkimus- ja koulutusinstituutin (MTI) uuden tutkintokoulutusmallin ensimmäinen pilotointivuosi vietiin onnistuneesti läpi. Opetukseen syntyi uusia yhteistyömalleja, jonka tuloksena opiskelumahdollisuudet laajentuivat.

Lapin AMKin ja Lapin yliopiston henkilökunnan digipedagogista osaamista vahvistettiin järjestämällä koko vuoden ajan kerran viikossa toteutettu digipedatunti digitaalisten opetusvälineiden käytön tukemiseen.

LUC global+

LUC Global+ -ohjelman toimeenpanossa on keskitytty kolmeen osa-alueeseen.

Kansainvälisten osaajien houkuttelun ja integroitumisen toimenpiteillä on kartoitettu kansainvälisille opiskelijoille suunnattuja palveluita sekä kehitetty kansainvälisten opiskelijoiden integroitumista ja lisätty työelämäkohtaamisia.

Talent Boost/Talent HUB yhteiskehittämistä on tehty alueellisessa verkostoyhteistyössä. Lapin AMKin Talent Boost koordinaatiota on vahvistettu. Kansallisen Talent Boost AMK-verkoston vetovastuu on yhteisesti Lapin AMKilla ja HAMKilla.

Kansainvälistä opiskelijarekrytointia on vahvistettu palkkamalla kv-opiskelijarekrytoinnin koordinaattori, jonka tehtäviin kuuluu muun muassa kansainvälisen opiskelijarekrytoinnin kehittäminen ja pilotoinnit. Kansainvälisen henkilöstön rekrytoinnin kehittämiseksi (2021-2024) on palkattu kansainvälisen rekrytoinnin asiantuntija.

Arktista yhteistyötä on vahvistettu rakentamalla uusi kiertotalouden temaattinen UArctic-verkosto.

Luc work+

Toimintavuoden aikana on valmisteltu korkeakoulujen työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämiseksi kehittämisohjelman viitekehys ja runko, jonka avulla suunnataan sekä olemassa olevia että uusia hyvinvointitoimenpiteitä ja -palveluita.

Opiskelijoiden hyvinvointiin kiinnitettiin erityistä huomiota kehittämällä hyvinvointia ja keskeyttämistä ehkäiseviä menetelmiä, joista esimerkkinä vahvuusperustaisen ohjaamisen kokonaisuus. Opinnäytetyön prosessia kehitettiin päivittämällä opinnäytetyöohjeistus ja ottamalla käyttöön uusia ohjausta tukevia työkaluja. Kestävän kehityksen periaatteiden näkymistä opetussuunnitelmien kuvauksissa selkeytettiin.

Osaamisen uudistaminen ja rakenteiden vahvistaminen

LUC- strategian ratkaiseva mahdollistaja on osaamisen uudistaminen. Keskeistä strategian toimeenpanossa on, kuinka ammattikorkeakouluna kykenemme ennakoimaan ja johtamaan osaamista, kehittämään henkilöstövoimavaroja ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä sekä ottamaan käyttöön uusia digitaalisia ratkaisuja niin koulutuksessa, TKI- toiminnassa kuin LUC- palveluissa.

Osaamisen johtamista ja henkilöstövoimavaroja tarkasteltiin vuonna 2021 päivittämällä osaamispyramideja, ennakoimalla henkilöstön osaamisen kehittämistä strategian painopisteiden näkökulmasta. Lisäksi hahmotettiin Lapin AMKin osaamisen johtamisen toimintamallin viitekehys. Kokonaisvaltainen osaamisen

johtaminen, henkilöstön työnkuvat, työn mitoitus sekä henkilöstön ura- ja oppimismahdollisuudet edellyttävät jatkuvaa kehittämistä.

STRATEGINEN VALINTA:
Globaali arktinen vastuu

PAINOPISTEET JA OSAAMISKÄRJET

KESTÄVÄ RAKENNETTU YMPÄRISTÖ JA LIIKENNE

- Puu- ja teräsrakentaminen
- Energiatehokkuus ja vähähiilisyys
- Olosuhdetestaus

DIGITAALINEN JA VIHREÄ TEOLLISUUS

- Älykkäät sähköverko- ja automaatoratkaisut
- Modernit valmistus- ja tuotantomenetelmät
- Fossiilivapaat ja erikoislujat materiaalit
- Kiertotalous ja raaka-aineet

METSÄ JA ENERGIA

- Uusiutuvat energiajärjestelmät
- Kestävä metsänhoito ja puunkorjuu
- Ruoka- ja energiavarmuus

TUTKIMUS-OHJELMA ROBOTIIKAN JA TEKÖÄLYN SOVELTAMINEN

DIGITAALISET RATKAISUT

INNOVAATIOIJA LIIKETOIMINTA

TULOKSET JA VAIKUTUKSET

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

4 RYHÄ KOULUTUS
7 ERILAISET JA UUSIUTUVA ENERGIA
9 KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUURIA
11 KESTÄVÄT KAUPUNGIKSET JA Yhteisöt

STRATEGINEN VALINTA:
Kestävä matkailu

PAINOPISTEET JA OSAAMISKÄRJET

LUOVA, ELÄMYKSELLISET JA ÄLYKKÄÄT RATKAISUT MATKAILUSSA

Uusi luksus matkailun muuttuvissa toimintaympäristöissä

TUTKIMUS-OHJELMA ROBOTIIKAN JA TEKÖÄLYN SOVELTAMINEN

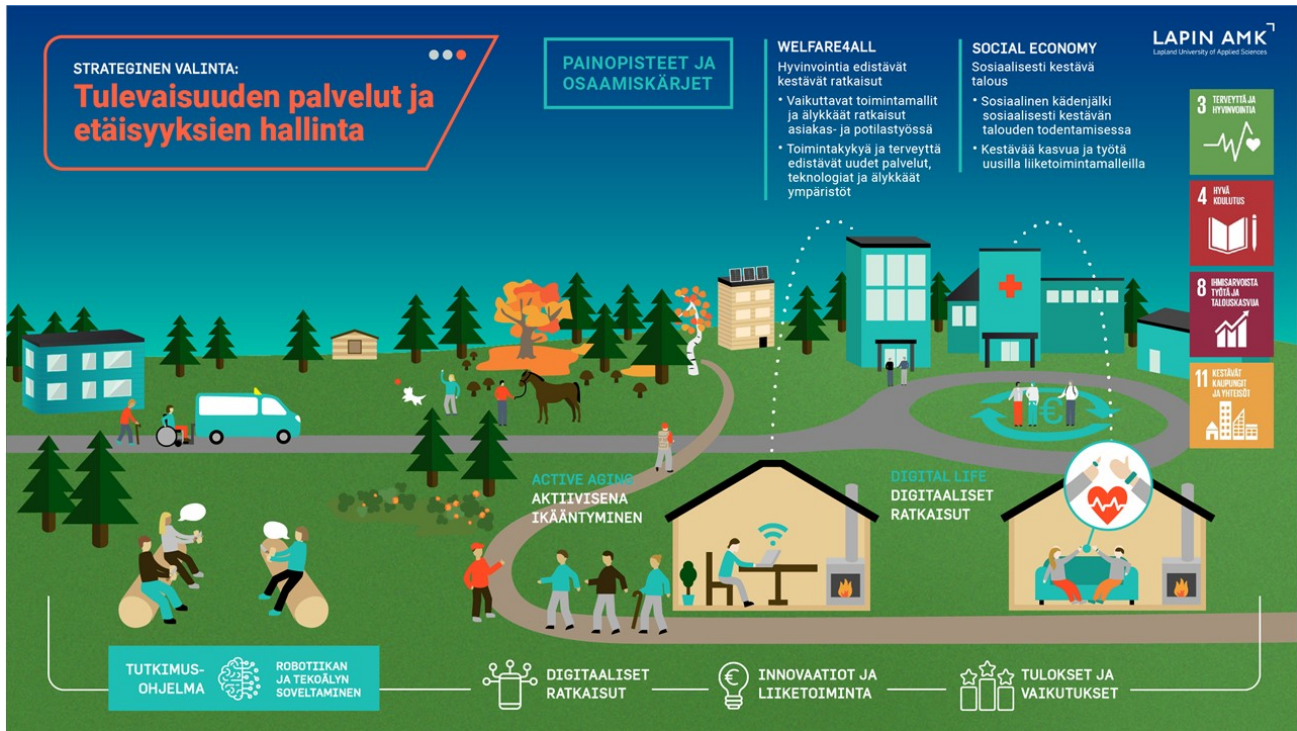
DIGITAALISET RATKAISUT

INNOVAATIOIJA LIIKETOIMINTA

TULOKSET JA VAIKUTUKSET

LAPIN AMK
Lapland University of Applied Sciences

4 RYHÄ KOULUTUS
8 INNOVAATIOITA, TUOTEITA JA TALENTIKASVATTA
9 KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUURIA
11 KESTÄVÄT KAUPUNGIKSET JA Yhteisöt

	Sopimustavoitteet			Tulos
	2019	2022	2024	2021
Strategiset valinnat				
Ulkopuolinen TKI-rahoitus				
Kokonaisrahoitus	6 000 000	9 000 000	10 000 000	9 059 910
Kansainvälinen TKI-rahoitus	1 000 000	3 000 000	4 000 000	1 980 277
Konsernin yhteisten TKI-hankkeiden Lapin AMKin osuus	3 000 000	3 500 000	4 000 000	1 569 330
Opiskelijoiden työllistyminen valmistumishetkellä	84 %	85 %	90 %	82
Tavoiteajassa suoritettut AMK tutkinnot	70 %	75 %	80 %	71,5
Strategian mahdollistajat				
Study+	2019	2022	2024	
LUC sisäinen ristiinopiskelu	1300	4 000	6000	599
Jatkuvan oppimisen opintopisteet	12616	19 000	27 000	24 676
Work+	2019	2022	2024	
Henkilöstötutkimus People Power -luokka	B	A	AA+	-
Opiskelijan kokonaistyytyväisyys (AVOP)	5,5	5,8	6	5,6
Global+	2019	2022	2024	
Kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden määrä	355	380	430	229
Kansainvälisen henkilöstön osuus htv/%	0,4%	1,5%	3 %	1 %
Julkaisut				495

3.2 Tutkintotavoitteet

Tavoitteena on, että korkeakoulutettujen määrä nousee vähintään 50 prosenttiin nuorista aikuisista vuoteen 2030 mennessä. Uuden työvoiman tarpeen näkökulmasta kasvu painottuu korkeakoulutettuihin. Vuonna 2030 suoritettaisiin ammattikorkeakoulututkintoja ja yliopistojen ylempiä korkeakoulututkintoja yhteensä noin 49 000. Koulutustason nostoon, hakijasuman purkamiseen sekä alojen ja alueiden osaajapulaan vastataan läpäisyä parantamalla ja lisäämällä korkeakoulutuksen aloituspaikkoja sekä suomen ja ruotsinkielisessä että vieraskielisessä koulutuksessa. Korkeakoulut ennakoivat työvoima- ja koulutustarpeita yhteistyössä eri sidosryhmiensä kanssa.

Korkeakoulut kasvattavat merkittävästi aidosti ensimmäistä opiskelupaikkaa hakevien osuutta opiskelemaan valittavista sopimuskauden loppuun mennessä. Korkeakoulut tehostavat siirto-opiskelijoiden valintaa vastaamaan kysyntään.

Korkeakoulut tiivistävät työ- ja elinkeinoelämäyhteistyötä ja parantavat opiskelijoiden työelämävalmiuksia kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut edistävät tohtoritutkinnon suorittaneiden liikkuvuutta ja sijoittumista myös muihin kuin korkeakoulujen tehtäviin. Korkeakoulut edistävät yhdessä eri toimijoiden kanssa ulkomaalaisten tutkijoiden, opiskelijoiden ja tutkinnon suorittaneiden integroitumista Suomeen ja suomalaisille työmarkkinoille.

Tavoitteet	Vuosina 2021 - 2024 keskimäärin
Ammattikorkeakoulututkinnot	1 098
Kasvatusalat, taiteet ja kulttuurialat sekä yhteiskuntatieteet	18
Humanistiset alat, lääketieteet sekä terveys- ja hyvinvointialat	450
Liiketalous, hallinto- ja oikeustieteet sekä palvelualat	300
Luonnontieteet, tietojenkäsittely ja tietoliikenne, tekniikan alat sekä maatalous- ja metsätieteelliset alat	330
Ammattikorkeakoulukohtaiset tavoitteet	
Ylemmät ammattikorkeakoulututkinnot	175

Ammattikorkeakoulu ottaa rakennusalan koulutuksen kehittämisessä huomioon puurakentamisen kehittämistarpeet.

Vuonna 2021 käynnistettiin kaksi uutta tekniikan alan koulutusta: rakennusmestarikoulutus Rovaniemellä sekä englanninkielinen insinööriohjelma Machine Learning and Data Engineering.

Sosiaali- ja terveysalalla käynnistettiin fysioterapeuttikoulutuksen monimuotototeutus sekä uudistettu englanninkielinen hoitotyön koulutus. Uudistuksessa on kiinnitetty entistä enemmän huomioita kansainvälisten opiskelijoiden suomen kielen oppimiseen ja Suomeen työllistymiseen.

Yhteistyössä OAMKin kanssa käynnistettiin vaihtokoulutus: Lapin AMK toteuttaa Oulussa vanhustyön koulutuksen ja Oulu toteuttaa toiminterapeuttikoulutuksen Rovaniemellä.

Ylemissä ammattikorkeakoulututkinnoissa siirryttiin modulaariseen tutkintorakenteeseen, mikä mahdollistaa työelämän muuttuvien osaamistarpeiden huomioimisen entistä ketterämmin. Uusina YAMK-koulutuksina käynnistettiin muun muassa liikunnan ja urheiluvalmennuksen asiantuntija -koulutus ja kestävä tuotannon kehittäminen -koulutus.

Osana jatkuvan oppimisen kehittämistä käynnistettiin ammatillisten väyläopintojen kehittäminen. Uuden 15 opintopisteen kokonaisuuden sisältöjen ja toteutustapojen määrittely on tehty osaamisryhmien ja ammatillisten oppilaitosten yhteistyönä. Uudistetut ammatilliset väyläopinnot otetaan käyttöön syksyllä 2022 alkavissa opinnoissa.

Lukioyhteistyötä tiivistettiin kaikkien maakunnan lukioiden kanssa käydyssä suunnitelmallisessa vuoropuhelussa. Non-formaalin osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen käytäntöjä kehitettiin ja laajennettiin myös jatkuvan oppimisen koulutuksiin. Työn opinnollistamista vaihtoehtoisena

opiskelumuotona laajennettiin.

Koulutustason nostoon liittyvät lisäaloituspaikat täytettiin täysimääräisesti.

4. Rahoitus

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää ammattikorkeakoululle perusrahoitusta ammattikorkeakoululaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi ammattikorkeakoululain (932/2014) 43§:n, ammattikorkeakouluista annetun valtioneuvoston asetuksen (1129/2014) 12, 13 ja 14 §:n ja ammattikorkeakoulujen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (117/2019) perusteella yhteensä 36 545 000 euroa momentilta 29.40.55 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 32 054 000 euroa.

Strategiaperusteista rahoitusta kohdennetaan ammattikorkeakoululle yhteensä 1 536 000 euroa vuonna 2021, 1 353 000 euroa vuonna 2022, 1 353 000 euroa vuonna 2023 ja 1 353 000 euroa vuonna 2024.

- Rahoituksesta kohdennetaan ammattikorkeakoulun strategian mukaiseen toimintaan 1 100 000 euroa vuonna 2021, 900 000 euroa vuonna 2022, 900 000 euroa vuonna 2023 ja 900 000 euroa vuonna 2024 ottaen huomioon ammattikorkeakoulun strategia ja sopimuksessa kohdassa 3.1 nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet.

- Rahoituksesta kohdennetaan strategiaperusteisen rahoituksen ohjelmaosuuden (liite) mukaisesti:

- a) Koulutus- ja osaamistason nostamiseen 221 000 euroa vuonna 2021, 238 000 euroa vuonna 2022, 238 000 euroa vuonna 2023 ja 238 000 euroa vuonna 2024. Lisäksi ammattikorkeakoululle osoitetaan helmikuussa 2021 erillisellä päätöksellä vuosien 2021-2022 lisäaloituspaikkojen osarahoituksena vuoden 2020 määrärahoista 545 500 euroa.
- b) Korkeakoulujen kansainvälisyyden ja koulutusperäisen maahanmuuton ja integroitumisen edistämiseen 215 000 euroa vuonna 2021, 215 000 euroa vuonna 2022, 215 000 euroa vuonna 2023 ja 215 000 euroa vuonna 2024.
- c) Korkeakoulujen digitaalisen palveluympäristön kehittämisen rahoitus (800 000 euroa/v vuosina 2021-2024) on ammattikorkeakoulujen osalta osoitettu koordinaatiosta vastaavalle Metropolia Ammattikorkeakoululle.

b) Ammattikorkeakoulun valtionrahoitukseen sisältyy laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella vuonna 2021 lisäksi

- 2 955 000 euroa arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä ammattikorkeakoulujen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus ammattikorkeakouluille aiheutuneista kustannuksista.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

Lapin AMK käynnistää Kv-tutkintokoulutuksen kehittämisen hankkeen, jossa toimenpiteinä ovat

- kv-tutkintokoulutuksen tarjonnan uudistaminen
- koulutussisältöjen toteutusmallien uudistaminen
- ohjaus- ja hyvinvointimallin kehittäminen vieraskieliseen koulutukseen

Resurssitarve 200.000, johon esitetään kohdennettavan OKM:n jakamatonta strategiarahoitusta.

5. Seuranta

Ministeriö seuraa korkeakoulujen toimintaa, maksuvalmiutta ja vakavaraisuutta tilinpäätösten, tilastoseurannan ja ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen kautta.

Korkeakoulu raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittain sovitavalla tavalla sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden

toteutumisesta. Korkeakoulu myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan korkeakoulujen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Korkeakoulu informoi ennakoivasti ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Ministeriö varmistaa sopimuskauden aikana, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa ministeriö käy tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on tehty kaksi saman sisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Atte Jääskeläinen
Ylijohtaja

Antti Syväjärvi
Hallituksen puheenjohtaja

Jorma Karhu
Opetusneuvos

Riitta Rissanen
Rehtori

Liitteet

Liite 1 Valtioneuvoston korkeakoulu- ja tiedepoliittisia tavoitteita tukeva strategiaperusteinen rahoitusosuus 2021-2024

Liite 2 Korkeakoulujen kansainvälisyysohjelma 2021-2024, Lapin ammattikorkeakoulu